

Maakunta

Neuvotteluyhteys hammashoitoloista suupolille laajenee sydäntutkimuksiin

Pirkko Paaermaa

maanantai 18.02.2008

Sami Perälä ja Eino Ignatius ihastelevat suupolilla laitteiston hyvää kuvan laatua. Kuva: Harri Toivola

ETEKin Telehammas-hanke kehitti Seinäjoen keskussairaalan suupolin ja kuuden terveyskeskuksen hammashoitolan välille hyvin toimivan etäkonsultointimallin. Videoneuvottelutekniikkaa käyttävää mallia rakennetaan jo muillekin erikoisalueille, ensimmäisenä sydäntutkimusyksikköön, josta tulevaisuudessa saadaan suora yhteys Tampereen yliopistollisen sairaalan sydänkirurgian osastolle.

- Tärkeintä on, että laitteisto on yhtä helppo käyttää kuin kännykkä. Yhteyden saa tänne nopeastikin, jos on hätä, selvittää suunnittelussa mukana ollut erikoishammaslääkäri **Eino Ignatius** Seinäjoen suu- ja leukasairauksien klinikalta.

Koekäytössä olleet laitteistot ovat olleen vuoden verran Alavuden, Jalasjärven, Kauhajoen, Kurikan, Peräseinäjoen, Teuvan ja Ähtärin hammashoitoloissa. Terveyskeskushammaslääkärit keräsivät hammashoitolaan sovittuna päivänä potilaita, joiden hoitoon he kaipasivat erikoishammaslääkäriin kantaa.

- Aikaisemmin kaikki tällaiset potilaat tulivat tänne Seinäjoelle. Nyt voidaan videotekniikan avulla nähdä röntgenkuvat ja kipsimallit sekä kysyä ja neuvotella potilaan ja hammaslääkäriin kanssa reaaliajassa. Siinä tehdään diagnoosi ja hoitosuunnitelma saman tien. Noin kymmenestä potilaasta enää yksi tai kaksi lähetetään tänne jatkotutkimuksiin, Ignatius selvittää.

Järjestely säästää sekä erikoishoidon poliklinikan että potilaan aikaa.

- Samalla tämä on jatko- ja täydennyskoulutusta terveyskeskusten hammaslääkäreille, jotka ovat joutuneet hakemaan lisäoppia kaukaa ja kalliilla, Ignatius tähdentää.

Hän suoritti osan purennan ja protektiikan erikoishammaslääkäriopinnoistaan videoluentojen avulla

ja kiinnostui edistyvän videotekniikan käytöstä konsultaatioihin. Telehammas-hankkeen laitteistot ovat huippuluokkaa ja kuvat erittäin korkeatasoisia.

- Videoneuvotteluissa ja -koulutuksissa vastaavat ovat olleet käytössä jo useamman vuoden, viime vuonna neuvottelujakin oli jo 550, kuvaa Etelä-Pohjanmaan Terveysteknologian Kehittämiskeskuksen EPTEK:n toiminnanjohtaja **Sami Perälä**, joka on toiminut Telehammas-hankkeen projektipäällikkönä.

Laitteistolle kehitettiin myös oma pöytätelineensä, jota valmistetaan Jalasjärven Jokipiissä, pienessä Kiilin puusepäntehtaassa.

Etämallia kehitetään täyttää päättyä myös muille erikoisaloille. Vireillä on suoran yhteyden rakentaminen Seinäjoen uudesta sydäntutkimusyksiköstä Tampereen yliopistollisen sairaalan sydänkirurgian osastolle.

- Neuvoja voidaan kysyä samalla, kun potilasta pöydällä kuvataan, Perälä kaavailee.

Hyviä kokemuksia

Nyt mukana olleista hammashoitoloista jatkavat Jalasjärven, Kauhajoen ja Teuvan hammashoitolat. Kuusiokunnilla on jo oma verkostonsa. Kurikka vielä miettii.

- Olemme olleet äärettömän tyytyväisiä, sekä lääkärit että potilaat. Enää ei pärjättäisi ilman, vakuuttaa Jalasjärven johtava hammaslääkäri **Hannu Salo**.

Potilas saa tulla tuttuun hoitolaansa ja hoito-ohjeet annetaan Salon mielestä todella hyvin.

- Potilas voi itsekin kysellä ja me teemme täällä sitten kaiken, minkä pystymme. Vain yksittäisissä tapauksissa on potilaan tarvinnut enää lähteä suupolille, hän toteaa.

Apua on käytetty mm. leukanivelvaivaisten tai harvinaista Crohnin tautia potevien suuongelmiin.

- Itsellekin on turvallista saada näin lisätietoa. Nytkin minulla on neljä potilasta valmiina seuraavan yhteyteen, Salo toteaa.

Kurikan hammashoitolassa ei johtavan hammaslääkärin **Vuokko Lusa** mukaan löytynyt riittävästi konsultaatioon soveltuvia potilaita.

- Emme mekään lopullisesti ole sanoneet ei, vaan pidämme optiota vielä auki. Meillä oli vaikeuksia löytää sopivia potilaita, vaikka kaikki toimi tosi hyvin ja Eino Ignatius on hyvä konsulttija, Lusa kehuu.

Eniten kysyttiin Kurikasta neuvoja monimutkaisten purennallisten ongelmien hoitoon.

- Meillä on täällä pitkät jonot hammashoitoihin, eikä kaikkea keretä tekemään, joten lähetämme heidät mieluummin suoraan suupolille, Lusa toteaa.

Kurikassa toimii vain neljä hammaslääkärinä, joille on pitkät jonot.